

**SÜNNETE GÖRE HAREKET ETMEK VACİP,
ONU İNKAR KÜFÜRDÜR!**

Yazan:

ABDULAZİZ İBN BÂZ

Hamd yalnız ALLAH'a mahsustur. İyi bir sonuç onun emirlerini yerine getirip, yasaklarından sakınanlarıdır. Salat ve selam insanlara rahmet olarak gönderilen Allah'ın kulu ve elçisi peygamberimiz Muhammed'e (Sallallahu Aleyhi ve Sellem), ashabına olsun. O ashab ki, Allah'ın kitabını ve peygamberinin sünnetini, söz ve manasına uygun ve bir bütün olarak kendilerinden sonra gelenlere ulaştırmışlardır. Allah onlardan razı olsun. Bizi de en güzel bir şekilde onlara tabi olanlardan eylesin. Amin.

Eski ve yeni bütün İslam alimleri, hükümleri kesin isbat eden, helal ve haramı açıklayan muteber esasların:

“Önünden ve ardından kendisini iptal edecek bir kitab gelmeyecek olan ALLAH'ın KİTABI; kesinlikle boş yere konuşmayan, konuştuğu her şey vahiy olan Rasulullah'ın (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) SÜNNET'i ve ümmetin bütün alimlerinin İCMA'ı'' olduğuna ittifak etmişlerdir. İslam alimlerinin ihtilafı ancak diğer esaslardadır. Bunların en önemlisi KIYAS'tır. Alimlerinin çoğunluğuna göre muteber şartları yerine geldiği taktirde kıyas bir delildir. Bu dört esasın delilleri sayılamayacak kadar çok olup zikretmeyi gerektirmeyecek kadar meşhurdur.

BİRİNCİ ESAS:

Bu esas Aziz olan Rabbimizin Kitabı; Kur'an-ı Kerim'dir. Kur'an-ı Kerim'in bir çok yerlerindeki ayetler Allah'ın kitabına uymayı emirlerine sarılmayı, yasaklarından kaçınmayı emreder. Allah (Celle ve Celaluhu) şöyle buyurur:

(1)“Rabbinizden size indirilen Kur'an'a uyun (emir ve hükümlerine bağlanın) Allah'dan başka dostlar edinerek onlara uymayın. Siz ne az düşünüyorsunuz!” (Araf, 7:3)

(2)“İşte bu Kur'an muazzam bir kitaptır, onu biz inirdik; o çok mubarektir. Artık ona uyun, emirlerine bağlanın ve Allah'tan korkun. Ta ki merhamet olunanız.” (En'am, 6:155)

(3)“...İşte size Allah'dan bir nur ve aydın bir kitap geldi.” (Maide, 5:15)

(4)“De ki:- Allah benimle sizin aranızda şahiddir ve bana şu Kur'an vahyolundu ki, onunla hem sizi, hem de kime ulaşırsa onu korkutayım.” (En'am, 6:19)

(5)“Bu Kur'an, insanlara açık bir tebliğdir; bununla hem korkutulsunlar, hem Allah'ın ancak tekbir ilah olduğunu bilsinler, hem de temiz akıl sahipleri düşünüp öğüt alsınlar.” (İbrahim, 14:52)

Bu manadaki ayetler oldukça çoktur. Kur'an-ı Kerim'e sarılmayı emreden bir çok sahih hadis-i şerifler de vardır. Bunlar Kur'an-ı Kerim'e sarılanın hidayette, onu terkedenin sapıklıkta olduğunu ifade etmektedirler. Bu hadislerin bazıları şunlardır:

Rasulullah Salallahu Aleyhi ve Sellem Veda haccı hutbesinde şöyle buyurmuştur: “Size, O'na sarıldığınız takdirde hiç bir zaman sapıtmayacağınız bir şey bıraktım. O'da Allah'ın Kitabıdır.” (Muslim)

(6) Zeyd ibn Arkam'ın rivayet ettiğine göre Rasulullah Salallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyuruyor: "Size, şanı büyük iki şey bıraktım: Birinci Allah'ın kitabıdır. Hidayet ve açıklık ondadır. Allah kitabıyla amel ediniz ve ona sarılınız." Allah'ın kitabına sarılmayı teşvik ettikten sonra devamla üç defa şöyle buyurur: "Ehl-i beytime (hane halkıma) iyi davranmanız hususunda size Allah'ı hatırlatırım." (Muslim)

(7) Bir başka hadislerinde Kur'an-ı Kerim hakkında şöyle buyurur:

"O Allah'ın ipidir. Kim ona sarılırsa hidayettedir. Kim one terk ederse sapıklıktadır." (Muslim)

Bu manadaki hadisler çoktur. Sahabe ve onlardan sonra gelen ilim ve iman ehlinin Allah'ın Kitab'ı ile beraber Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in Sünneti'ne de sarılmak ve onlarla hükmetmek ve ihtilafları onlara göre çözmek hususundaki icmalarına (oy birliğine) dair delilleri zikretmeye ihtiyaç hissettirmemiştir.

İKİNCİ ESAS:

Alimlerin ittifakla kabul ettikleri, üç esasın ikincisi Rasulullah'dan (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) sahih olarak gelen söz, fiil ve takririyle ilgili sünnetidir. Rasulullah'dan (Salallahu Aleyhi ve Sellem) sonra, ilim ehli olan ashab ve onlara tabi olanlar bu esasa iman ederek, onu delil kabul etmişler ve müslümanlara öğretmişlerdir. Bununla kalmayarak bu konuda bir çok eserler yazmışlar ve sünnetin delil olduğunu hadis ve fıkıh usulü kitaplarında açıklamışlardır. Bu husustaki deliller sayılamayacak kadar çoktur. Kuran-ı Kerim'deki sünnete uymayı emreden ayetler bu delillerdendir. Bu emir asr-ı saadette ve ondan sonraki asırlarda bulunan bütün insanlara yöneliktir. Çünkü Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) bütün insanlığa gönderilen bir peygamberdir. İnsanlar da kıyamete kadar O'na uymak ve itaat etmekle mükelleftirler. Çünkü Kur'an'-ı Kerim'in ilk müfessiri ve Kur'an'da mücmel olarak ifade edilen hükümlerin söz, fiil ve takriri sünnetleriyle açıklayıcısıdır. Sünnet olmasaydı Müslümanlar namazın rekat adedini, kılınış şeklini, onu kılarken gerekli olan şartları bilemezlerdi. Yine sünnet olmasaydı oruç, zekat, hac, cihad ve iyiliği emretmek, kötülükten sakındırmak hususundaki hükümler bilinemezdi. Yine hadis olmasaydı müslümanların muameleleri, haramları, Allah'ın yasak ve cezalarla ilgili koyduğu hükümleri açık olarak bilmeleri mümkün olmazdı.

Aşağıdaki ayetler sünnete itaat konusundaki delillerden bazılarıdır:

(8)"Allah'a ve Peygambere itaat edin ki, rahmete erdirilesiniz."

(Al-i İmran, 3:52)

(9)"Ey iman edenler Allah'a itaat edin. Peygambere ve sizden olan idarecilere de itaat edin. Sonra bir şey hakkında çekiştiniz mi hemen onu Allah'a ve Resulüne arzedin; eğer Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsanız... Bu müracaat hem hayırlı hem de netice bakımından daha güzeldir."

(Nisa, 4:59)

(10)''Kim Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e itaat ederse, muhakkak Allah'a itaat etmiş olur. Kim de yüz çevirirse (çevirsin) biz seni onların üzerine bekçi göndermedik. (Ancak tebliğ için gönderdik)'' (Nisa, 4:80)

Sünnet delil olmasaydı veya onun tümü muhafaza edilmeseydi, insanların Rasulullah'a (Salallahu Aleyhi ve Sellem) itaat etmeleri ve ihtilafa düştükleri mevzuları Kur'an ve sünnete başvurarak halletmeleri mümkün olur muydu? Sünnetin delil olmadığını veya tümünün muhafaza edilmediğini ileri sürenlere göre Allah, kullarını mevcut olmayan bir şeye havale etmiş olur. Bu düşünce ve inanış en büyük batıl; Allah'a karşı işlenen en büyük küfür ve ona duyulan en kötü zandır. Allah (Celle Celaluhu) şöyle buyurur:

(11)''Ey Resulum, sana da Kur'an indirdik ki, kendilerine indirilen insanlara anlatsın, olur ki iyice düşünürler.'' (Nahl, 16:44)

(12)''Ey Resulum, bu Kur'an-ı sana ancak insanların ayrılığa düştükleri şeyi beyan etmek için ve iman edecek kimselere bir hidayet, bir rahmet olsun diye indirdik.'' (Nahl, 16:64)

Nasıl olur da Allah (Celle Celaluhu) Resulüne kendisine indirilen Kur'an-ı açıklama yetkisini verecek ve onun sünnetinin hiç bir önemi olmayacak veya delil olarak kabul edilmeyecektir. Allah (Celle Celaluhu) şöyle buyurur:

(13)''(Ey Rasulum) De ki Allah'a itaat edin. Rasule itaat edin. Eğer bunlara itaat etmekten yüz çevirseniz, peygambere düşen ancak ona yükletilen tebliğdir. Sizin üzerinize de, size yükletilendir. (İcabet etmektir) Eğer ona itaat ederseniz hidayete erersiniz. Peygambere düşen, ancak açık bir tebliğdir.'' (Nur 24:54)

(14)''Namazı gerektiği gibi kılın, zekatı verin ve peygambere itaat edin ki rahmete kavuşturulasınız.'' (Nur, 24:56)

(15)''Rasulum, de ki:-Ey insanlar! Gerçekten ben sizin hepinize gelen, Allah'ın peygamberiyim. O Allah ki, yer ve göklerin mülkü onundur; Ondan başka hiç bir ilah yoktur. Öldürür ve diriltir. Onun için hem Allah'a, hem de Allah'ın kelimelerine inanan o Umme peygambere, inanın; ve o peygambere uyun ki, doğru yolu bulasınız.'' (A'raf, 7:158)

Yukardaki ayetlerde mutlak hidayet Rasulullaha (Sallallahu Aleyhi Vessellem) ittiba etmekte olduğuna dair açık deliller vardır. Sünnetiyle amel etmeyen veya (Allah korusun) ''Sünnetin aslı yoktur. Ona itimad edilmez'' gibi sözleri sarfedenin hidayete ermesi mümkün müdür? Allah (Celle Celaluhu) şöyle buyurur:

(16)''Peygamberin emrine aykırı hareket edenler, başlarına bir bela inmekten, yahut kendilerine acıklı bir azab isabet etmekten sakınsınlar.''

(Nur, 24:63)

(17)''Peygamber size ne verdi ise onu alın; size neyi yasak etti ise ondan sakının.'' (Haşr, 59:7)

Bu husustaki ayetler çoktur. Bütün bu ayetler Rasulullah'a (Sallallahu Aleyhi Vessellem) itaat etmenin ve getirdiği emirlere uyup yasaklarından kaçınmanın vacip olduğuna delalet ederler. Nasıl ki, Allah'ın kitabına uymanın ona sarılmanın; onun emirlerine uymanın, yasaklarından kaçmanın gerekliliği hakkında da deliller geçmişti. Kitabullah'a uymak nasıl farz ise; Rasulullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vessellem) sünnetine uymak da öyle farzdır. Bunlardan birisini inkar eden diğerini inkar ve tekzib etmiş gibidir. Bu ise ilim ve iman ehlinin ittifakı ile küfür, sapıklık ve islam çerçevesinin dışına çıkmaktır. Rasulullaha (Sallallahu Aleyhi Vessellem) itaat ederek getirdiği esaslara boyun eymenin vacipliği ve ona isyanda bulunmanın haramlığı hakkında mutevatir bir çok hadis mevcuttur. Bu hadisler asrı saadette geçerli olduğu gibi kıyamete kadar da geçerlidir. Bu hadislerin bazıları aşağıdadır.

Ebu Hureyre'nin rivayet ettiğine göre, Rasulullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem) şöyle buyurdu:

“Bana itaat eden Allah'a itaat, bana isyan eden Allah'a isyan etmiş gibidir.”

(Muslim, Buhari)

Yine Ebu Hureyre'den: Rasulullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem) şöyle buyurdu:

“Bütün ümmetim cennete girer. Yalnız kabul etmeyen müstesna.

-Ya Rasulullah, kabul etmeyen kimdir?

-Bana itaat eden cennete girer, beni dinlemeyen kabul etmemiş istememiş demektir, buyurdu.”
(Buhari)

Ahmed, Ebu Davud ve Hakim'in Sahih senedle tahrir ettikleri ve Mikdam b. Ma'di Kerib'in rivayetlerine göre Rasulullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem) şöyle buyurdu:

“Biliniz ki Allah Kur'an-ı Kerim ile beraber onun mislini bana vahyetmiştir. Mütenebbih olunuz ki karnını doyurmuş bir adam koltuğuna yaslanarak “Yalnız Kur'an'a sarılırız. Onda helal olanı helal, haram olanı haram kılınız diyeceği günler yakındır.” (Ahmed, Ebu Davud, Hakim)

[Burada, sünnetin reddedenlerin çıkacağına bir işaret var....]

Ebu Davud ve ibn-i Mace'nin sahih senedle Ebu Rafi'in oğlundan çıkardıkları onun da babası Rafi'den, onunda Peygamber Kavli'den rivayet ettiği hadise göre Rasulullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem) şöyle buyurdu:

“Sizden biriniz koltuğuna yaslandığı halde, kendisine emrettiğim veya yasak ettiğim hususlardan bir husus tebliğ edildiğinde, “Biz bunu tanımayız, biz ancak Kur'an-ı kerim'de olanlara tabi oluruz.” diyerek bunu alışkanlık haline getirmesin.” (Ebu Davud, İbn-i Mace)

Hasan b. Cabir dedi ki; Mikdam b. Madi Kerib'in şöyle dediğini işittim.

Rasulullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem) Hayber günü bazı şeyler haram kıldıktan sonra şöyle

buyurdu. “Sizden birinizin koltuğuna yaslanarak:”Aramızdaki hakem Allah’ın kitabıdır. Ondan helalden ne bulduysak helal, haramdan ne bulduysak da haram kılarız,” sözünü sarfetmesinin yakın olmasından korkulur. İyi biliniz ki Allah Rasulünün bir şeyi haram kılması Allah’ın o şeyi haram kılması gibidir.” (Hakim, Tirmizi, İbn-i Mace)

Rasulullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem)’den tevatür gelen hadislerden anlaşıldığına göre o hutbelerinde eshabına hazır olanın hazır olmayana tebliğ etmesini tavsiye ettiği ve yine onlara “Birçok tebliğ edilen var ki bizzat dinleyenden daha kavrayıcıdır.” dediği anlaşılmaktadır. Bu tavsiyelerden birisi Buhari ve Muslim’de bulunan şu hadistir:

Rasulullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem) Veda haccı gününde Arafat’ta müslümanlara hitabettiğinde onlara şöyle buyurdu:

“Hazır olan hazır olmayana tebliğ etsin. Olabilir ki kendisine tebliğ edilen kişi, bizzat dinleyenden daha çabuk kavrar.” (Buhari, Muslim)

Eğer sünnet onu bizzat işletene ve kendisine tebliğ edilene delil olmasaydı ve eğer sünnetin geçerliliği kıyamete kadar baki kalmasaydı, Rasulullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem) onu başkasına tebliğ için ashabına emretmezdi. Bundan anlaşılıyor ki, sünnet, onu bizzat Rasulullah’ın ağızından işletene ve kendisine sahih senedli hadislerle tebliğ edilen herkese delil teşkil eder.

Rasulullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem)’in ashabı, onun fiili ve kavli sünnetlerini ezberleyip tatbik ederek, tabiine, tabiin de onlardan sonra gelenlere tebliğ ettiler. Böylece güvenilir alimler onu nesilden nesile, asırdan asıra aktardılar. Sünneti müstakil kitaplarda toplayarak sahihini zayıfından ayırdılar.

Sahihini zayıfından ayırmak için aralarında bilinen özel kaide ve yöntemler koydular. Alimler Buhari, Muslim ve benzeri kitapları okudular. Onlar elden ele vererek böylece sünneti tam bir şekilde korudular. Cenab-ı Allah’ın Kur’an-ı Kerim’i, kotülerin şerrinden ve dinsizlerin dinsizliğinden; sapıkların tahrifinden koruması gibi. Şu ayeti kerime de buna delildir:

“Hiç şüphe yok ki, Kur’an-ı biz indirdik ve muhakkak ki onu, tahrif ile tedbilden biz koruyacağız.” (Hicr, 15:9)

Hiç şüphe yok ki, Rasulullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem)’in sünneti inen bir vahiydir. Allah (Celle Celaluhu), Kur’an-ı Kerim’i koruduğu gibi onu da korumuştur. Sünneti tahrifçilerin tahrifinden, cahillerin te’vilinden korumak için, şüpheleri izale edilebilecek güçte alimleri ona musahhar kılmıştır. Cahiller, yabancılar ve dinsizler uydurma sözleriyle sünnete hücum ettikçe, o alimler onu pervane gibi korurlar. Çünkü Cenab-ı Allah, bu sünneti yüce kitabının tefsiri ve ondan özetle bildirdiği hükümlerin açıklayıcısı yapmış ve Kur’an-ı Kerim’de açıkça zikretmediği bazı hükümleri sünnet ile bildirmiştir. Mesela Süt kardeşliği, mirasla ilgili bazı hükümler, kadını halasıyla veya teyzesiyle birlikte almak gibi Allah’ın kitabında zikredilmeyen meseleler sahih sünnetle açıklanmıştır.

Şimdi sünnetin önemini ve onunla amel etmenin gerekliliği hakkında sahabe, tabiin ve alimlerin

söyledikleri bazı hususları zikredeceğiz.

Ebu Hureyre (Radiyahallahu anh) anlatıyor:

“Rasulullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem) vefatını müteakib bazı araplar irtidad edince Ebu Bekr: “Vallahi namaz ile zekatı birbirinden ayıranlarla savaşacağım.” demişti. Ömer (Radiyahallahu anh) “Ya Eba Bekr! Rasulullah “La ilahe illallah” deyinceye kadar, insanlarla savaşmakla emrolundum. Kim, La ilahe illallah, derse canını ve malını benden korumuş olur. Cezayı hak edenler müstesna. Gerisi Allah’a aittir.” Buyurduğu halde sen, yalnız zekatı vermek istemeyen bu insanlarla nasıl savaşırın?” dedi. Ebu Bekr: “Allah’a yemin ederim ki, Rasulullah’a verip de bana vermek istemedikleri bir yular bile olsa onlarla tereddütsüz savaşırım.” Karşılığını verdi.

Ömer (Radiyahallahu anh) şöyle der: Nihayet anladım ki Allah Ebu Bekr’in gönlünü savaşa açmış. (Ona susmanın gereğini ilham etmiş). Ve bunun doğru olduğunu anladım.” (Musned-i Ahmed B. Hanbel; İbn-i Hibban; Beyhaki, Kenzul Ummal 3/301, Buhari, Muslim)

Ve bunun üzerine irtidad edenlerle savaşmak üzere ashabın hepsi Ebu Bekr’e (Radiyahallahu anh) yardımcı oldular. Murtedlerle İslama tekrar girinceye kadar savaştilar. İrtidadında ısrar edenleri ise öldürdüler. Bu hadise, sünnetin önemini ve onunla amel etmenin gerekliliğini ifade eden en açık bir delildir.

Bir anne Ebu Bekr Siddike (Radiyahallahu anh) gelerek mirastaki payını sordu. Ebu Bekr: “Allah’ın kitabına göre senin hiç bir payın yoktur. Rasulullah’ın sana bir pay verdiğini de bilmiyorum. Bu durumu ashabı kirama soracağam.” Buyurdu. Sonra meseleyi ashabına sordu. Onlardan bazıları Rasulullah’ın neneye (Altıda bir) 1/6 verdiğini söylediler. Bunun üzerine Ebu Bekr (Radiyahallahu anh), neneye bu payı verdi.

Ömer (Radiyahallahu anh) valilerine Allah’ın kitabıyla onda bulamazlarsa, Rasulullah’ın (Sallallahu Aleyhi Vessellem) sünnetiyle amel etmelerini emrediyordu. Başkasının doğmesinden dolayı çocuğunu düşüren kadın ile ilgili hüküm, Ömer’e (Radiyahallahu anh) karmaşık gelince bunu ashabına sordu. Muhammed b. Selem’e ve Muğire b. Şu’be (radiallahu anhuma), şu şhadette bulundular:”Rasulullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem) bu hususta bir köle veya cariye diyeti verilmesini söylediler.

Kocası vefat etmiş bir kadının kocasının evinde iddet beklemesinin hükmü Osman’a (Radiyahallahu anh) müşkil gelince, Malik b. Sina’ın kızı ve Ebi Said’in kız kardeşi Furey’e;”Rasulullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem), kocan vefat ettikten sonra iddetin bitinceye kadar kocanın evinde beklememi emretti.” Haberini verdi.

Yine Osman, şarap içtiği için Velid b. Ukbe’ye sünnetin hükmü ile had cezasını tatbik etmiştir.

Ali (Radiyahallahu anh), Osman’ın (Radiyahallahu anh) haccı temettua men ettiğini işitince onun aksine haccı temettua niyet ederek şöyle dedi:”Ben herhangi birisinin sözü için Rasulullah’ın sünnetini bırakmam.”

Bir kısım müslümanlar Ebu Bekr ve Ömer’in (radiallahu anhuma) haccı ifradı güzel gördüklerini beyan ederek, haccı temettu yaptığı için İbn-i Abbas’a (Radiyahallahu anh) itirazda bulundular. Bunun üzerine, İbn-i Abbas (Radiyahallahu anh) şöyle buyurdu:”Üzerinize taş inmesinden

korkulur. Ben size Rasulullah şöyle buyurdu diyorum. Siz de Ebu Bekr ve Ömer şöyle buyurdu diyorsunuz.”

Ebu Bekr ve Ömer’in (radiallahu anhuma), mücerred sözlerine uymasından dolayı sünnete aykırı davrandığı kabul edilenin cezaya çarptırılmasından korkulursa, makamca onlardan daha aşağı olanların veya kendi basit görüş ve içtihadına bakarak sünnete muhalefet edenlerin hali nice olacaktır?!

Adamın biri sünnetle ilgili olarak Abdullah İbn-i Ömer’le (radiallahu anhuma) münakaşaya dalınca, Abdullah İbn-i Ömer o adama: ”Yani biz Ömer’e uymamız mı emredildi. Biz ona uymaya mecbur muyuz?” demiştir.

İmran İbn Huseyin (Radiyahallahu anh) sünnetten bahsederken orda bulunanlardan biri, “bize Allah’ın kitabından söz et” deyince İmran (Radiyahallahu anh) kızdı ve şöyle dedi:

“Sünnet Kur’an’ın açıklayıcısıdır. Sünnet olmasaydı Öğlen 4, akşam 3, sabah namazlarının 2 rekat olduğunu, zekat ve diğer konularla ilgili hükümlerin detaylarını bilemezdik.”

Sünnetin önemi, onunla amel etmenin gerekliliği ve ona muhalefet etmenin tehlikeli olacağı ile ilgili olarak sahabeden gelen birçok sözler vardır. Abdullah İbn-i Ömer (radiallahu anhuma) ve çocukları arasında geçen şu hadise bunlardandır:

Abdullah İbn-i Ömer (radiallahu anhuma) “Allah’ın kulları olan kadınları Allah’ın meşitlerinden alıkoymayız” mealindeki hadisi söyleyince, çocuklarından biri “Vallahi onları alıkoymayacağız” dedi. Bunun üzerine Abdullah İbn-i Ömer (radiallahu anhuma) ona şiddetli karşı çıkarak şöyle dedi: “Ben Rasulullah şöyle dedi diyorum, siz de Vallahi onları alıkoymayacağız diyorsunuz!”

Rasulullah’ın (Sallallahu Aleyhi Vessellem) ashabından olan Ebu Said Abdullah b. Muğaffel el-Muzeni (Radiyahallahu anh), akrabalarından birinin sapanla taş attığını görünce onu bu hareketten men ederek şöyle dedi: “Peygamberimiz sapan taşı atmaktan nehyetti zira o, ne av öldürür, ne düşman yaralar; o, yalnız göz çıkarır ve diş kırar” buyurdu. Sonra İbn-u Muğaffel o adamı tekrar sapan attığını görünce dedi ki: “Vallahi seninle bir daha konuşmam. Ben sana Allah’ın Rasulü’nün sapan taşı atmaktan menettiğini söylüyorum. Sen bunu yapıyorsun.” (Buhari, Muslim)

Beyhaki, büyük tabii Eyyub Suhteyani’den rivayet ettiğine göre, mezkür tabii şöyle der: “Birisine sünnetten bahsettiğim zaman, “sünneti bırakta bize Kur’an’dan bahset” derse, bilki o sapıktır.”

Evzai (rahimahullah) şöyle der: “Sünnet Kitab’ın bir hükmünü açıklayabilir yahut onun mutlak (genel) bir hükmünü sınırlayabilir yahut onda zikredilmeyen hükümler getirebilir.”

Nitekim Allah (subhanehu ve teala) buyurmuştur:

“Ey Rasulüm, sana da Kur’an-ı indirdik. Kendilerine indirilene insanlara anlatasın: olur ki iyicene düşünürler.” (Nahl, 16:44)

Beyhaki'den, Amir Eş-Şabiden naklettiğine göre o bazı insanlara: “Siz eserleri terk ettiğiniz zaman helak oldunuz” demiş bununla Sahih hadislerin terk edilmesini kasetmiştir.

Yine Beyhaki'nin, Evzai'den rivayet ettiğine göre; o bazı arkadaşlarına: “Rasulullah'dan size bir hadis geldiğinde aksini söylemekten sakınınız. Çünkü Rasulullah, Allah'tan alarak tebliğ eder” diyordu.

İmam Sevri'nin (rahimahullah) “İlmin tamamı hadis ilmidir” sözü yukarıdakiler gibi Beyhaki tarafından rivayet edilmiştir.

İmam Malik (rahimehullah): “Bizim içtihadlarımızın başkası tarafından ya reddedilir veya başkasınıkini reddeder, fakat Rasulullah'ın kabri şeriflerini işaret ederek “Bu kabrin sahibinin sözleri müstesnadır” dedi.

Ebu Hanife (rahimehullah): “Rasulullah'dan gelen hadisin baş ve gözümün üzerinde yeri vardır” diyor.

İmam Şafii (rahimehullah): “Bana Rasulullah'dan sahih bir hadis rivayet edildiği halde, onunla amel etmezsem, aklımın gitmiş olduğuna sizi şahit tutuyorum.”

Bir başka sözlerinde, “Benim söylediğim bir söz, Allah'ın Rasulundan gelen bir hadis'e aykırı olursa, sözümü duvara çarpın” demiştir.

İmam Ahmed (rahimehullah) bir talebesine “Ne beni, ne Maliki ve ne de Şafiiyi taklid etme. Bizim aldığımız kaynaktan al.”

İmam Ahmed (rahimehullah) şöyle demiştir: “Senedleri ve Allah'ın Rasulün'den gelen hadisin sıhhatini bildikleri halde Sufyan'ın sözüne uyanlara şaşarım.”

Oysa Allah (Subhanehu ve teala) şöyle buyurmuştur:

“Onun emrine aykırı gidenler başlarına bir fitne ya da kendilerine acı bir azab inmekten sakınsınlar” (Nur, 24:63) mealindeki ayeti okuduktan sonra İmam Ahmed (rahimehullah) şöyle devam etmiştir: “Bilir misin fitne nedir? Fitne şirktir. Belki de insan Peygamber'in (Sallallahu Aleyhi Vessellem) bir sözünü reddederse kalbine bir şüphe girer de bu yüzden helak olur.”

Beyhaki'nin rivayet ettiğine göre, tabiinden büyük müfessir, Mücahid; “Sonra bir şey hakkında çekiştiniz mi hemen onu Allah'a ve Rasulu'ne arz ediniz.” (Nisa, 4:59) mealindeki ayetin tefsirinde şöyle diyor: “İşi Allah'a havale etmek Kur'an-ı Kerim'in; Rasulullah'a havale etmek ise hadisin hükmüne havale etmek anlamındadır.”

Beyhaki'nin rivayet ettiğine göre, Zuhri (radiallahu anh) şöyle diyor:

“Sünnete sarılmak kurtuluşudur.”

Muvaffaku'd-bin İbnu Kudame (rahimehullah), Ravdatunnazir adlı eserinde edille-i şeriyye bölümünde şöyle der: “Edille-i Şeriyye'nin ikincisi, Rasulullah'ın sünnetidir. Onun sözü delildir.

Çünkü onun doğru olduğuna mucizeler şahittirler. Allah (Celle Celaluhu), onun emirlerine itaat etmeyi yasaklarından kaçmayı emretmiştir.”

İbni Kesir (rahimehullah) “Peygamberin emrine aykırı hareket edenler; başlarına bir bela inmekten, yahut kendilerine acıklı bir azap isabet etmekten sakınsınlar.” mealindeki ayeti tefsir ederken şöyle der:

“Yani Rasulullah’ın emrine muhalefet etmekten sakınsınlar. O emir, onun yolu, sünneti ve şeriatıdır. Sözler ve ameller onun söz ve amelleriyle ölçülür. Söz ve ameline uygun söylenen sözler işlenen ameller, Allah’ın dininde kabul edilir. Rasulullah’ın söz ve amellerine aykırı olan sözler ve ameller, kimden gelirse gelsin kim tarafından işlenirse işlensin sahibine reddedilir.

Nitekim Buhari ve Muslim ve diğer hadis kitaplarında sabit olmuşturki:

Rasulullah’ın (Sallallahu Aleyhi Vessellem) şöyle buyurduğu sabittir: “Bir kimse dinimizden olmayan bir şeyi ihdas ederse, o şey merduttur.”

Yani ister zahiri, ister batini olsun Rasulullah’ın (Sallallahu Aleyhi Vessellem) sünnetine aykırı hareket edenler (sakınsınlar)... “Yani kalblerine küfür, munafıklık ve bidat gibi belalar”... “Yahut kendilerine acıklı bir azap isabet etmekten (sakınsınlar)... “Yani dünyada; kısas, had, hapis ve benzeri cezalar gibi.

İmam Ahmed’in (rahimehullah) rivayet ettiğine göre, Abdurrazzak, o da Ma’merden, o da Hemmam’dan naklettiği ve Ebu Hureyre’nin rivayet ettiğine göre Rasulullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem) şöyle buyurdu:

“Benim ve sizin benzeriniz, ateş yakan bir adamın misali gibidir. Ateş etrafı aydınlatınca kelebekler ve ateşi seven böcekler ateşin içine hücum etmeye başladığında, o da onları ateşten muhafaza etmeye başlar, fakat ona galib gelirler ve ateşe düşerler. İşte bu misal benim ve sizin durumunuz gibidir. Ben bu tarafa gelin sizi ateşten çekmeye çalışıyorum, ama siz beni yenerek ateşin içine atılıyorsunuz.” (Buhari, Muslim)

Suyuti, “Miftahu’l Cenneh fi’l ihticaci bisünhe” adlı risalesinde şöyle diyor: “Biliniz ki (Allah sizi affetsin) kim ki sahih olduğunu bildiği halde Rasulullah’ın ister sözlü, ister fiili bir sünnetinin delil olduğunu inkar ederse kafir olur ve İslam çerçevesinden çıkarak yahudi, hristiyan veya Allah’ın dilediği küfür toplumlarından birisi ile haşrolunur.”

Sahabe, tabiin ve onlardan gelen ilim ehlinin Rasulullah’ın (Sallallahu Aleyhi Vessellem) sünnetine önem verip onunla amel etmenin gerekliliği ve ona aykırı hareket etmenin tehlikeli olduğuna dair sözleri bir hayli çoktur.

Umarım ki, zikrettiğimiz ayet, hadis ve diğer kıymetli sözler hakkı isteyen için yeterli ve inandırıcı olsunlar.

Bizim cümle müslümanların Allah’ın razı olduğu amelleri işlemeye muvaffak olmalarını, gazabını gerektirecek sebeplerden uzak kalmalarını ve yine cümlemizi doğru yola hidayet etmesini Cenab-ı Allah’dan niyaz ederiz. Duaları işitendir ve yakındır.

Allah'ın salatu selamı, kulu ve elçisi olan Peygamberimiz Muhammed'e Sallallahu Aleyhi Vessellem, onun aline, ashabına ve onlara güzelce tabi olanların üzerine olsun. Amin.